

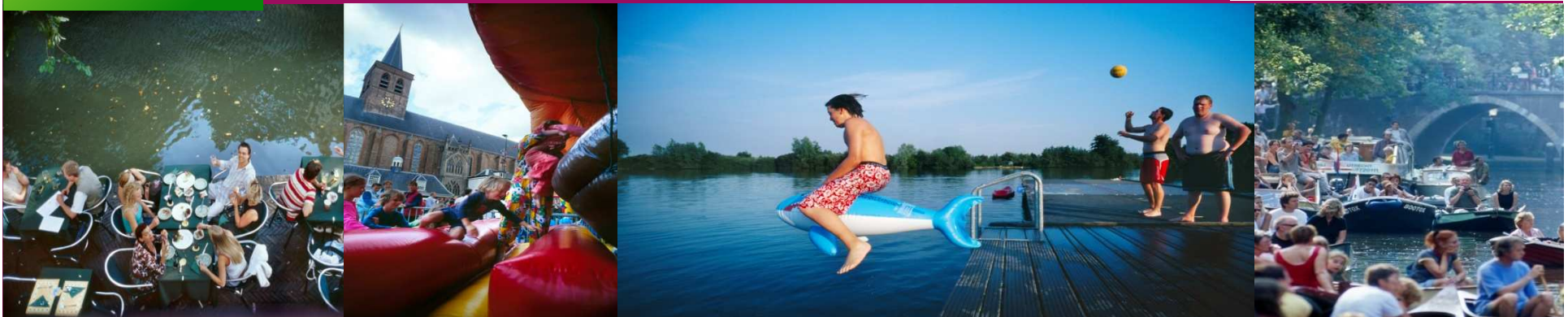
Erfgoed en toerisme*. workshop tijdens symposium: Prioriteit voor vrije tijd d.d. 26-11-2009

Kansen op synergie!

SAXION
Hogescholen
Kenniscentrum
Hospitality Business

(*: gebruik gemaakt van: Munsters, 2007)

provincie **Overijssel**

Erfgoed: een begrip rond doorgeven van (im)materiele entiteiten, culturele aspecten, betekenisgeving(kennis + waarde), beleving en eigentijdse verwondering.
. Als voorbeeld: prikkeldraad uit de I e WO.

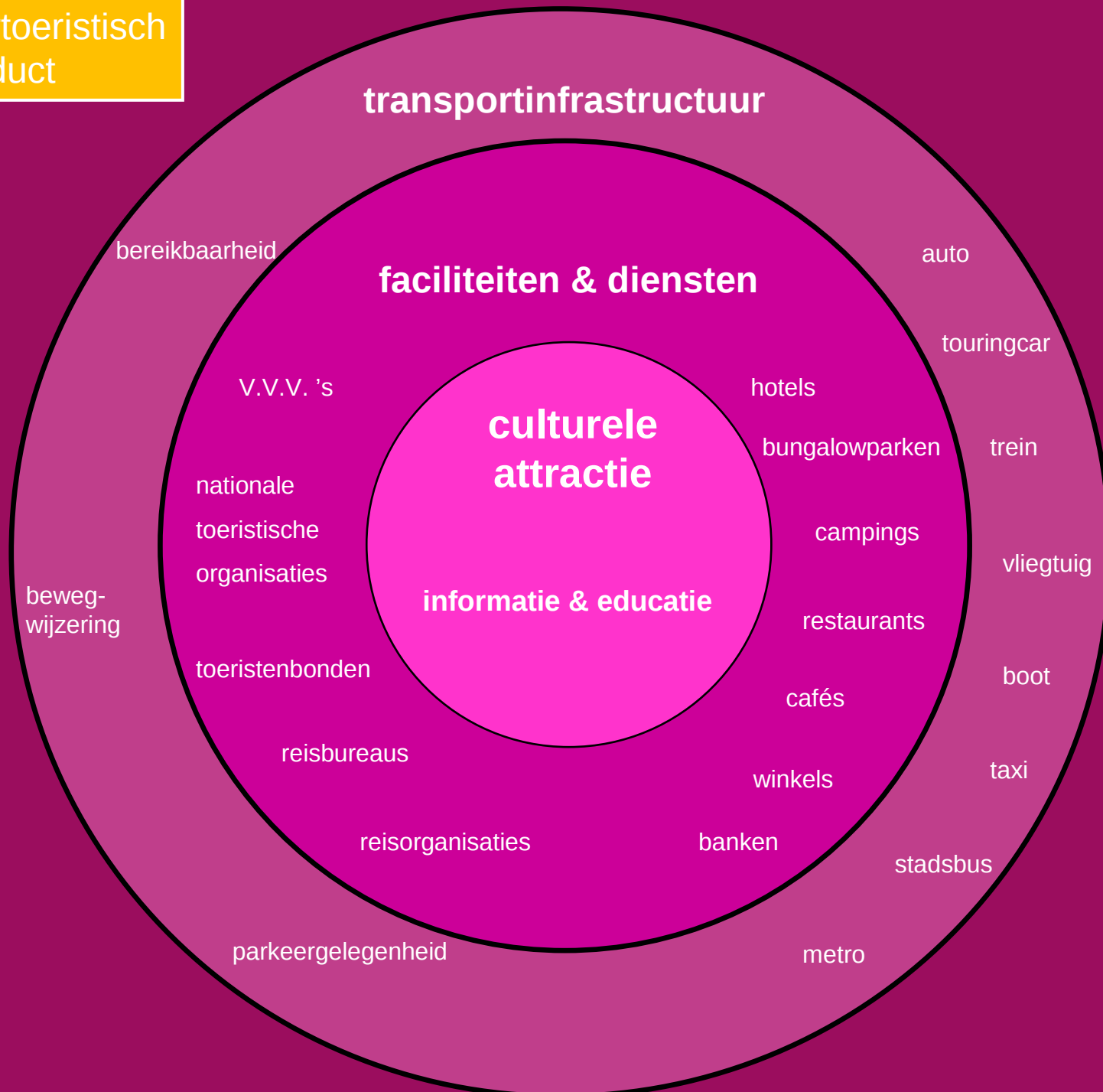
Attracties

- Monumenten
- Musea
- Routes
- Themaparken

Evenementen

- Tentoonstellingen
- Manifestaties
- Festivals

Het cultuurtoeristisch product

OPEN
© MONUMENTEN
DAG

GroEIFactoren

- Groei belangstelling erfgoed
- Cultuurspreiding
- Stijging opleidingsniveau
- Vergrijzing
- Toename korte vakanties
- Lokalisering
- Verschuiving aandacht materieel naar immaterieel erfgoed
- Aandacht overheid (Belvedere, Mooi Nederland,..)

Typologie van de cultuurtoerist

De cultuurzoeker

De cultuurganger

De cultuurkijker

Typologie van de cultuurtoerist

Type

Interesse

Motief

Opleiding

de cultuur-
zoeker

hoog

cultuur
educatie

hoog

de cultuur-
ganger

gemiddeld

vermaak
cultuur
educatie

hoog

de cultuur-
kijker

latent
afwezig

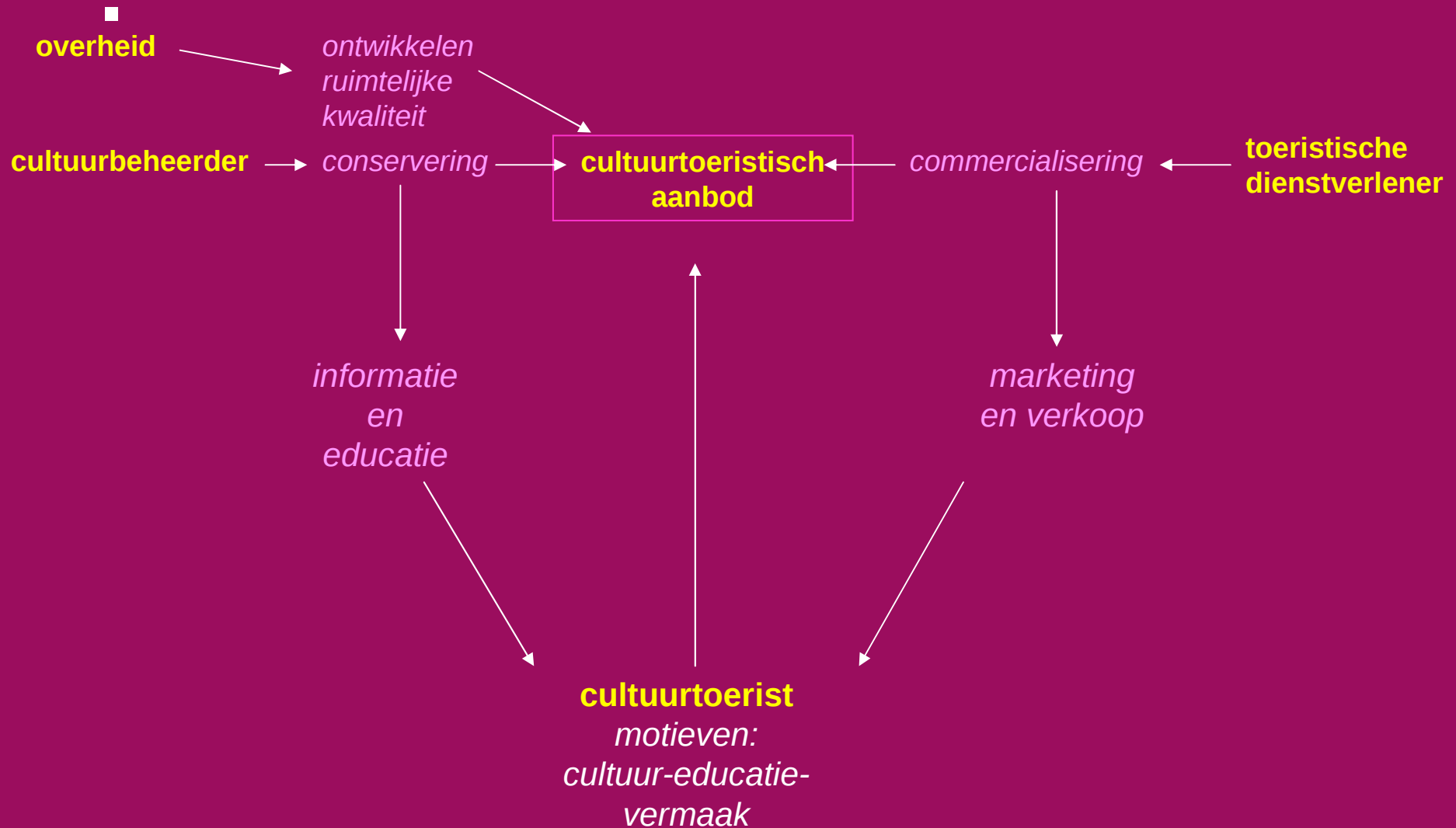
vermaak
sfeer

middelbaar
laag

Cultuurbeleving

Het cultuurtoeristische spanningsveld

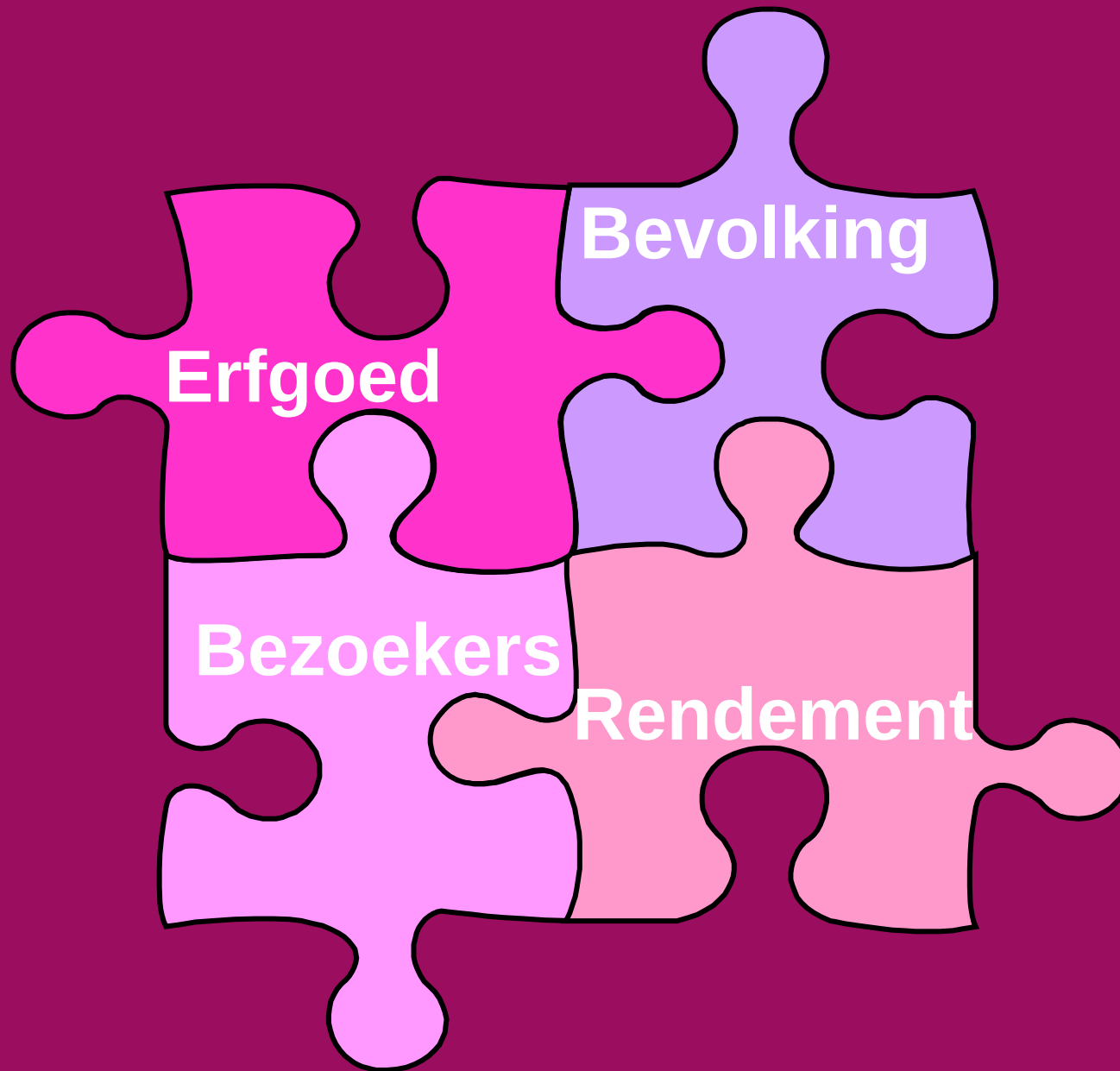
alles van waarde is weerloos...

Cultureel erfgoed:
waardevol,
maar weerloos

HEEMSCHUT
BESCHERMING
CULTUURMONUMENTEN

De cultuurtoeristische duurzaamheidsmix

EEN BALANS :

❖ Erfgoed

→ Optimaliseren van het cultuurbehoud(door ontwikkeling?)

❖ Bevolking

→ Maximaliseren van de sociaal-culturele en economische voordelen voor de gastgemeenschap

EEN BALANS :

- ❖ **Bezoekers**

- **Optimaliseren van de vakantie-ervaring voor de toerist**

- ❖ **Rendement**

- **Maximaliseren van het rendement voor het toeristische bedrijfsleven**

CAMILLE OOSTWEGEL®

ChâteauHotels & -Restaurants

Erfgoed

Bevolking

Bezoeker

Milieu

Rendement

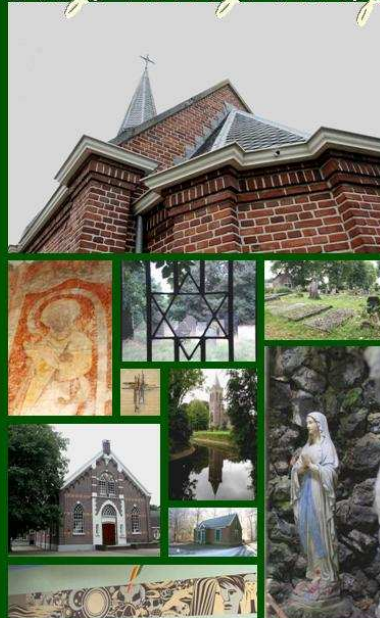
De cultuurtoeristische duurzaamheidsmix in de praktijk

**ERFGOEDLOGIES
LIMBURG**

Langs heilige huisjes

*Religieus erfgoed in Aalten,
Breda, Dinslaken en Sinderwich*

BOERDERIJ LODGES Twente

Erfgoodlogies Limburg

Doelen:

1. Instandhouden bouwkundig erfgoed in Limburg
2. Ontwikkelen onderscheidend concept
3. Opzetten economische vorm van samenwerking
4. Uitwisselen ervaringen tussen eigenaren

Erfgoed een stedelijke attractie

- Verrijkende
- vakantie-
- ervaring

Strijdbaar erfgoed

Hongertocht als fietstocht

04 mei 2006 door onze redacteur Hans Hopman
ZWOLLE - Oorlogswinter Hongerwinter heet een nieuw routeboekje, dat gistermiddag in Zwolle werd gepresenteerd. Fietzers kunnen daarmee de hongertochten uit de oorlogswinter 1944/45 '(her)beleven' in de regio Zwolle, Hattem, Wezep, Kamperveen en Zalk.

Liberation ROUTE

Mobile version

Liberation Route website

In het voetspoor van moeder

Rotterdam

Hattem

Herhaling van hongertocht

4 t/m 12 augustus 2007

STELLING 1

**ERFGOED VOOR BEZOEKERS:
PARELS VOOR DE ZWIJNEN ?**

Het belang van toerisme voor erfgoed

- **Bron van inkomsten voor instandhouding**
- **Draagvlak voor monumentenzorg**
- **Stimulering cultuurparticipatie en historisch besef**
- **Overheidsinkomsten en werkgelegenheid**

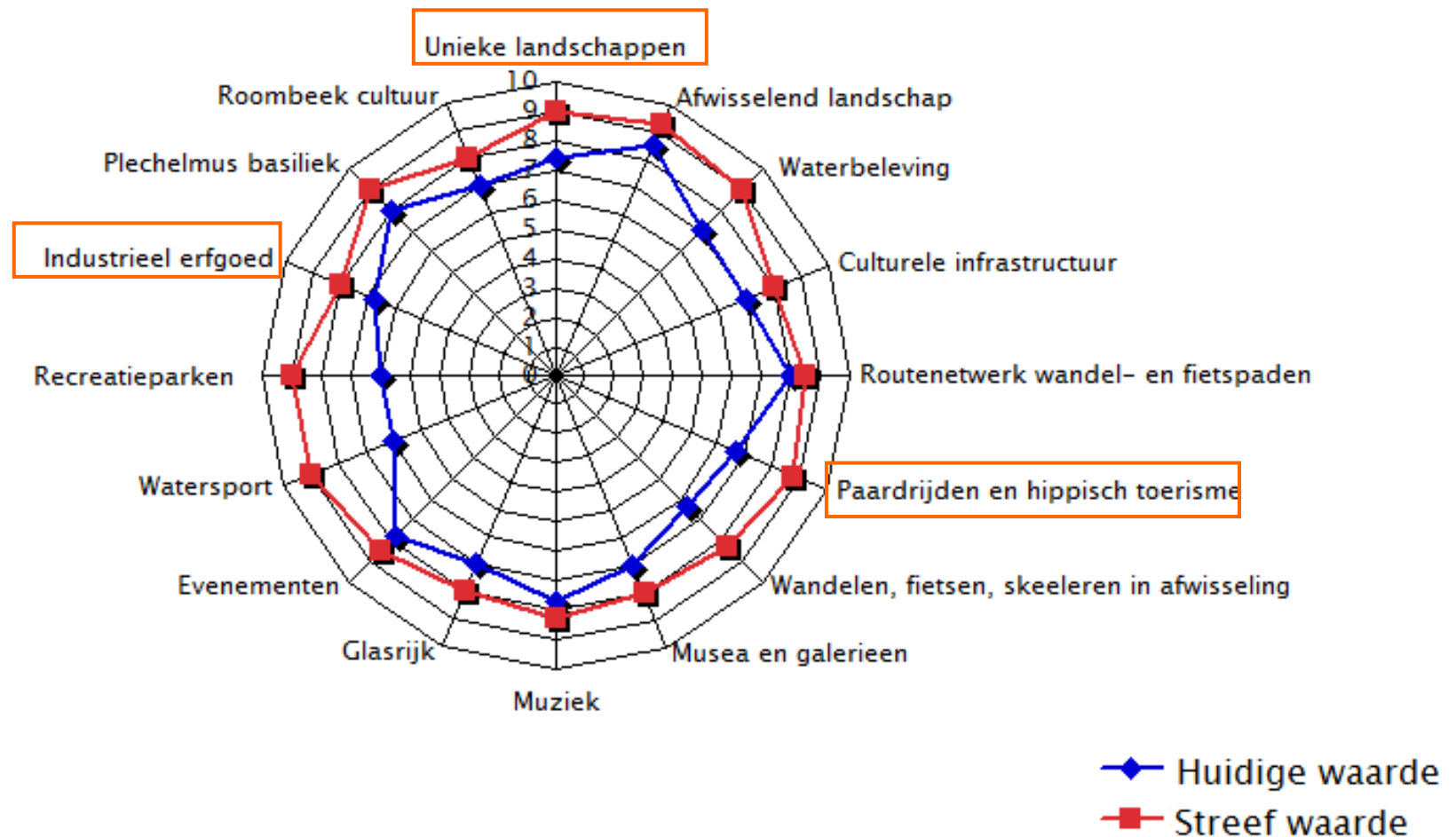
STELLING 1B:

**ERFGOED VOOR TOERISTEN:
PARELS VOOR DE ZWIJNEN
OF
BRON VAN INKOMSTEN
EN STIMULANS VOOR
CULTUURPARTICIPATIE?**

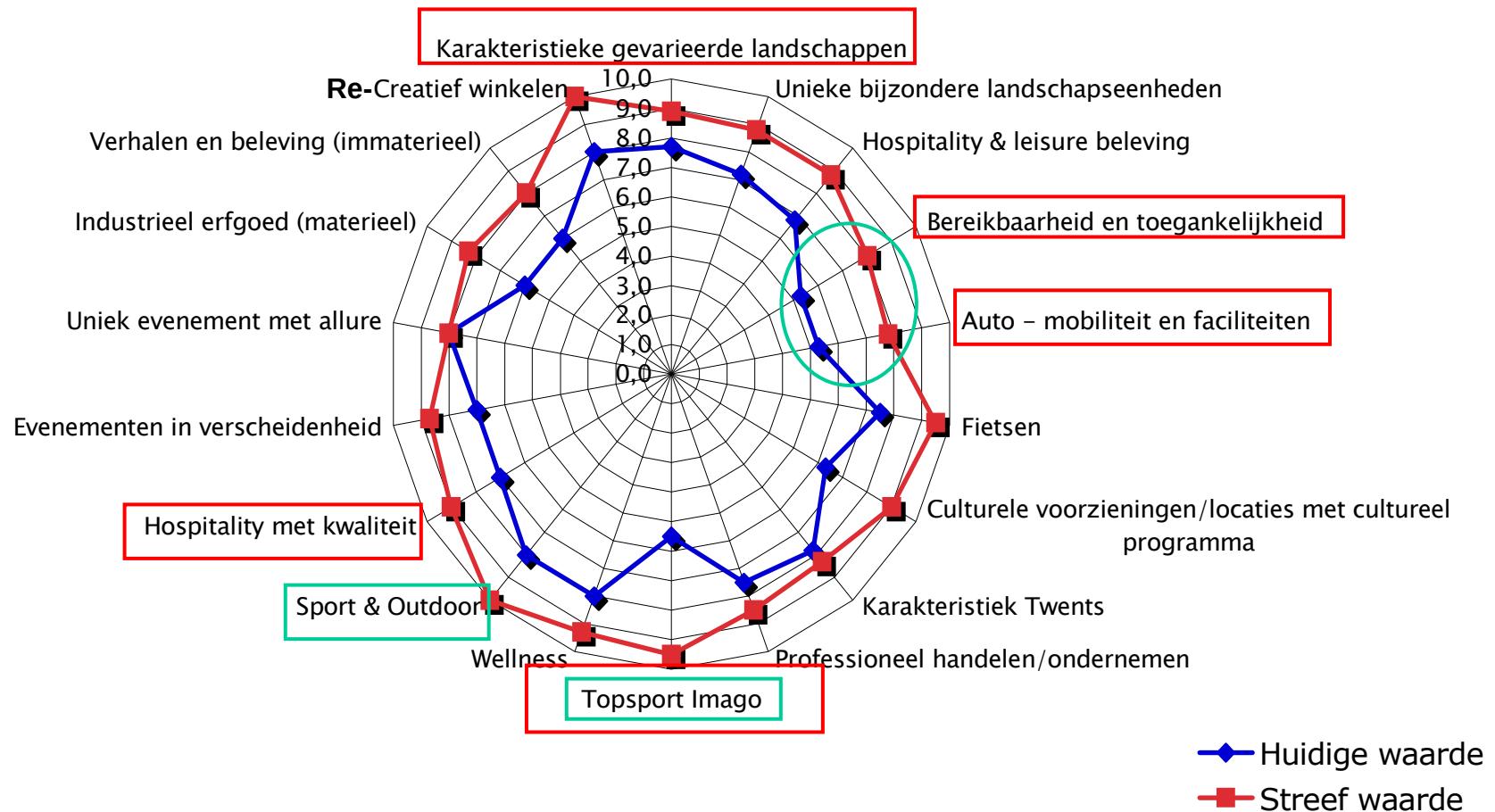
Stelling 2.

Het toeristisch gebruik en de onstluiting van erfgoed in Overijssel is onvoldoende en een zaak van erfgoedorganisaties en ondernemers

In het streefbeeld toerisme Twente is de rol van erfgoed matig: Gemeenschappelijke Leisure Scan portefeuillehouders

In het streefbeeld toerisme Twente is de rol van erfgoed beperkt: Gemeenschappelijke Leisure Scan ondernemers

Tabel 1: nominaties kernkwaliteiten aan de aanbodzijde

Kernkwaliteit	Frequentie portefeuillehouders	Frequentie ondernemers
Natuur en landschap	27,6%	24,3%
Infrastructuur	5,7%	18,9%
Actief (sportief) genieten	16,7%	10%
Cultuur	14,9%	14,9%
Accommodaties, attracties en vermaak	11,5%	18,5%
Gebouwde omgeving & cultureel erfgoed	23,6%	13,5%

Tabel 2: nominaties kernkwaliteiten aan de vraagzijde

Kernkwaliteit	Frequentie bewoners	Frequentie bezoekers
Natuur en landschap	45,1%	45,8%
Infrastructuur	1,6%	1,2%
Actief (sportief) genieten	10,3%	10,1%
Cultuur	22,4%	26,5%
Accommodaties, attracties en vermaak	8%	6,3%
Gebouwde omgeving & cultureel erfgoed	12,6%	10,1%

Twente(onderzoek onder bezoekers en bewoners in 2009)

Welk van onderstaande vormen van toeristisch-recreatieve activiteiten spreken u aan?

	Frequentie	Percentage
Bezoek natuur en landschap	114	10,9%
Bezoek cultuurhistorisch aanbod	59	5,7%
Fietsen	126	12,1%
Wandelen	113	10,8%
Bezoek aan water	59	5,7%
Uitoefenen van watersport	16	1,5%
Uitoefenen van paardensport	6	,6%
Uitoefenen van outdooractiviteiten	20	1,9%
Uitoefenen van overige sporten	31	3,0%
Bezoek aan beauty en wellnesscentra	19	1,8%
Bezoek aan sportevenementen	38	3,6%
Bezoek aan muziekevenementen	30	2,9%
Bezoek aan kunstevenementen	15	1,4%
Bezoek aan folklore evenementen	30	2,9%
Bezoeken van eetgelegenheden	96	9,2%
Bezoeken van cafes discotheken	27	2,6%
Bezoeken van theaters en bioscopen	39	3,7%
Winkelen	107	10,3%
Bezoeken van thema- en attractieparken	49	4,7%
Bezoeken van musea	48	4,6%
Totaal	1042	100,0%

stisch-recreatieve activiteiten heeft u reeds ondernomen in plan te ondernemen gedurende uw verblijf in Twente

	Frequentie	Percentage
Bezoek natuur en landschap	88	11,5%
Bezoek cultuurhistorisch aanbod	33	4,3%
Fietsen	100	13,0%
Wandelen	97	12,6%
Bezoek aan water	36	4,7%
Uitoefenen van watersport	10	1,3%
Uitoefenen van paardensport	3	,4%
Uitoefenen van outdooractiviteiten	5	,7%
Uitoefenen van overige sporten	22	2,9%
Bezoek aan beauty en wellnesscentra	9	1,2%
Bezoek aan sportevenementen	30	3,9%
Bezoek aan muziekevenementen	9	1,2%
Bezoek aan kunstevenementen	3	,4%
Bezoek aan folkloristische evenementen	20	2,6%
Bezoeken van eetgelegenheden	102	13,3%
Bezoeken van cafe's en discotheken	25	3,3%
Bezoeken van theaters en bioscopen	18	2,3%
Winkelen	93	12,1%
Bezoeken van thema en attractieparken	31	4,0%
Bezoeken van musea	33	4,3%
Totaal	767	100,0%

IJsseldelta (onderzoek onder bezoekers en bewoners in 2009)

Welk van onderstaande vormen van toeristisch-recreatieve activiteiten spreken u aan?

	Frequentie	Percentage
Bezoek natuur en landschap	114	8,5%
Bezoek cultuurhistorisch aanbod	58	4,3%
Fietsen	106	7,9%
Wandelen	96	7,2%
Bezoek aan water	120	8,9%
Beoefenen van watersport	49	3,7%
Beoefenen van paardensport	2	,1%
Beoefenen van outdooractiviteiten	21	1,6%
Beoefenen van overige sporten	34	2,5%
Beauty- en wellnesscentra	48	3,6%
Sportevenementen	49	3,7%
Muziekevenementen	69	5,1%
Kunstevenementen	21	1,6%
Folklore evenementen	21	1,6%
Eetgelegenheden	133	9,9%
Cafés en discotheken	92	6,9%
Theaters en bioscopen	79	5,9%
Winkelen	122	9,1%
thema- en attractieparken	56	4,2%
musea	52	3,9%
Totaal	1342	100,0%

Welke toeristisch-recreatieve activiteiten heeft u reeds ondernomen of wilt u van plan te ondernemen gedurende uw verblijf in IJsseldelta?

	Frequentie	Percentage
Bezoek natuur en landschap	78	10,3%
Bezoek cultuurhistorisch aanbod	29	3,8%
Fietsen	72	9,5%
Wandelen	82	10,8%
Bezoek aan water	84	11,1%
Uitoefenen van watersport	21	2,8%
Uitoefenen van paardensport	2	,3%
Uitoefenen van outdooractiviteiten	6	,8%
Uitoefenen van overige sporten	7	,9%
bezoek aan beauty en wellnesscentra	10	1,3%
Bezoek aan sportevenementen	8	1,1%
Bezoek aan muziekevenementen	24	3,2%
Bezoek aan kunstevenementen	6	,8%
Bezoek folklore evenementen	10	1,3%
Bezoeken van eetgelegenheden	108	14,2%
Bezoeken van cafés en discotheken	51	6,7%
Bezoeken van theaters en bioscopen	38	5,0%
Winkelen	104	13,7%
Bezoeken van thema en attractieparken	6	,8%
Bezoeken van musea bezoeken	12	1,6%
Totaal	758	100,0%

Waterrijk(onderzoek onder bewoners en bezoekers in 2009)

Welke activiteiten vormden voor u het motief om nu een bezoek te brengen aan dit gebied?

	Frequentie	Percentage
bezoek aan natuur en landschap	243	18,4%
fietsen	193	14,6%
waterrecreatie passief/actief	237	17,9%
uitoefenen van paardensport	9	,7%
uitoefenen van overige sporten	11	,8%
bezoeken van evenementen	43	3,2%
bezoeken van eetgelegenheden	104	7,9%
bezoeken van theaters en bioscopen	8	,6%
bezoeken van cultuurhistorisch aanbod	67	5,1%
wandelen	114	8,6%
bezoeken van thema- en attractieparken	11	,8%
uitoefenen van outdooractiviteiten	16	1,2%
bezoek aan beauty- en wellnesscentra	3	,2%
terrasbezoek	141	10,6%
bezoeken van cafes en discotheken	32	2,4%
winkelen	92	6,9%
Totaal	1324	100,0%

Welke activiteiten heeft u reeds ondernomen of bent u van plan te ondernemen gedurende uw (huidige) toeristisch-recreatieve verblijf in de Kop van Overijssel?

	Frequentie	Percentage
bezoek aan natuur en landschap	228	10,2%
fietsen	234	10,5%
wandelen	198	8,8%
maken van een rondvaart	87	3,9%
varen	191	8,5%
zeilen en surfen	23	1,0%
kanoen en roeien	42	1,9%
zwemmen en duiken	90	4,0%
zonnen (passief bezoek)	122	5,5%
uitoefenen van paardensport	5	,2%
uitoefenen overige sporten	17	,8%
bezoeken van evenementen	33	2,5%
bezoek aan gebouwde monumenten	37	1,7%
bezoek aan archeologische monumenten	15	,7%
bezoek aan agrarisch erfgoed	26	1,2%
bezoek aan industrieel erfgoed	4	,2%
bezoek aan religieuze monumenten	32	1,4%
bezoek aan buitenplaatsen	45	2,0%
bezoek aan bebouwing	75	3,4%
gebruik van streekproducten	23	1,0%
bezoek aan immaterieel erfgoed	15	,7%
bezoeken van musea	57	2,5%
bezoeken van eetgelegenheden	179	8,0%
terrasbezoek	229	10,2%
bezoeken van theaters en bioscopen	13	,6%
bezoeken van thema- en attractieparken	9	,4%
winkelen	138	6,2%
bezoeken van cafes en discotheken	29	1,3%
bezoek aan beauty- en wellnesscentra	3	,1%
uitoefenen van outdooractiviteiten	17	,8%
Totaal	2238	100,0%

Stelling 3.

Onbekend maakt onbemind want betekenis= kennis + waarde; de rijkheid aan cultureel erfgoed en haar belevingswaarde in Overijssel is onvoldoende ontwikkeld en bekend bij bezoekers.

Stelling 4: Erfgoed versterkt uitgaven aan attracties voor 50%

* Bestedingen waar erfgoed een deel van de attractiewaarde vormt

Gemiddelde bestedingen per activiteit

- funshoppen hoogste bestedingen -

